

СЕКЦІЯ 2. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

Буга Анастасія Анатоліївна

(наук. керівник – канд. пед. наук, доцент Яворська Т. М.)

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

МОБІЛЬНІ ЗАСТОСУНКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

З часу появи комп'ютерних технологій їх розвиток був спрямований на полегшення тієї чи іншої людської діяльності. Відомо, що ENIAC створений для автоматизації складних обчислень; ARPANET полегшив комунікацію на великих відстанях, у разі надійніший за попередні технології; Xerox Alto дав змогу звичайним людям долучитися до спільноти прямо з дому. Все це – приклади того, як комп'ютеризація різних сфер людського життя змінила перебіг історії назавжди.

У наш час нішу інструментів для покращення життя людини, комунікаційних процесів усе більше починають наповнювати мобільні застосунки.

Мобільний застосунок – це різновид програмного забезпечення, призначеного для роботи на портативних пристроях, наприклад, смартфонах або смарт-годинниках.

Основними можливостями таких програм є:

- використання специфічних можливостей пристрою (наприклад, одержання інформації з якогось вбудованого в гаджет датчика);

- виконання знімків чи записування відео;

- робота в режимі онлайн чи офлайн, залежно від призначення.

Відомо, що для завантаження та встановлення мобільних програм використовуються цільові маркетплейси, наприклад, магазини програм App Store і Google Play. Також існують центри поширення мобільного програмного забезпечення у великих виробників гаджетів, як-то: Huawei AppGallery, BlackBerry World, Samsung Galaxy Store [1].

Мобільні програми надають користувачам зручний спосіб доступу до різних функцій та послуг, а також онлайн-інформації, вебресурсів, соціальних мереж та медіаконтенту.

Україна сьогодні є надзвичайно розвинутою країною в сенсі проникнення новітніх мобільних технологій у повсякденне життя. Використання мобільних застосунків швидко прогресує, з'являються все нові аплікації та сервіси для смартфонів.

Типи мобільних застосунків:

- нативні програми – розроблені спеціально для конкретної платформи і можуть використовувати всі можливості пристрою – камеру, GPS-датчик, акселерометр, компас, список контактів та інше, відрізняючись високою швидкістю роботи та продуктивністю;

- вебзастосунки – хоч вони і не є додатками відрізняються кросплатформеністю, практично не займають пам'ять пристрою, хоч і вимагають постійного інтернет-підключення;

- гібридні (кросплатформні) програми – об'єднують усі переваги двох попередніх видів застосунків [2].

На жаль, у сучасній Україні головним штовхачем прогресу, зокрема і технічного, стала війна. І хоча наша національна боротьба триває вже не перше століття, саме повномасштабне вторгнення сусідньої держави стало достатньо потужним поштовхом, щоб об'єднати українців і в межах країни, і за кордоном.

Українці не раз доводили світові, що взаємодопомога у скрутні часи допомагає подолати лихо. Об'єднавшись, українці надають прихисток постраждалим від війни, організують гуманітарну допомогу, збирають кошти для армії та роблять усе, щоб захистити країну від ворога.

В умовах війни в Україні з'явилися мобільні застосунки, що відіграють особливу роль не лише у побуті українців, але й у протистоянні ворогу, пристосовані під вимоги воєнного часу. Серед таких застосунків ми можемо назвати такі [3]:

- Дія. Хоча цей додаток і був створений ще до початку повномасштабного вторгнення, зараз він як ніколи допомагає людям (електронні документи замість фізичних, що були зни-

шені у вибухах, спрощення деяких послуг для постраждалих від війни, «Допомога армії», «ЕВорог», «ЕБайрактар» тощо).

- TacticMedAid. Сервіс, створений, аби навчити надавати першу домедичну допомогу постражданим під час війни. Програма має два напрями: цивільний та військовий. І хоча застосунок ще не є досконалим, він уже встиг отримати сотні схвальних відгуків.

- Mine free – це мобільний застосунок з мінної безпеки, розроблений волонтерами швейцарської організації «Free Ukraine» за підтримки Державної служби з надзвичайних ситуацій України, що дозволяє повідомити про виявлення вибухонебезпечних або підозрілих предметів, про виявлення босприпасів, переглянути мапу небезпечних територій та отримати сповіщення про наближення до небезпечного об'єкта.

- Повітряна тривога. Застосунок, створений як додаткове джерело інформування населення про небезпеку в обраному ними регіоні. Для кожного типу тривоги створені унікальні сповіщення та текстові повідомлення з рекомендаціями дій.

Застосунок «Повітряна тривога», що нині є одним із найважливіших на смартфонах українців, був створений командою Stfalcon за підтримки Міністерства цифрової трансформації. Віднедавна місія команди звучить: «Розробляємо програмне забезпечення, яке покращує і РЯТУЄ життя людей».

Основним профілем компанії є розробка кастомних вебсервісів та мобільних додатків. Український споживач може впізнати їх роботу у особистому кабінеті Нової Пошти, в терміналах Credit Agricole тощо [4].

З перших днів російсько-української війни стало зрозуміло, що постраждати від авіаударів і ракетних обстрілів може кожний. На противагу цьому розумінню приходило усвідомлення, що незважаючи на спільну загрозу, не кожен мав доступ до систем оповіщення про небезпеку. Люди могли не чути сирен, не мати доступу до офіційних месенджерів територіальних громад, не знати, чого очікувати від ворога.

Саме з метою додаткового інформування про ситуацію в різних регіонах країни було створено додаток «Повітряна тривога». Цей унікальний кейс став альтернативою застарілій системі вуличних сповіщень.

Ідея для подібного застосунку, за словами команди, виникла у їх CEO Степана Танасійчука. Головною вимогою до майбутнього продукту була підтримка критичних сповіщень. Це означає, що сповіщення надходять, навіть коли смартфон перебуває в беззвучному режимі або в режимі «Не турбувати» [5].

Перші версії додатка були створені за кілька днів у співпраці з командою Ajax за підтримки Міністерства цифрової трансформації України. Повний цикл розробки від розуміння потреби до першого релізу зайняв 1 день (це був 4 день війни).

Щоб фінальний продукт зміг вийти на ринок застосунків, розробникам довелося звернутися до теорії «Шести рукостикань». Саме своїм знайомствам та чуйності колег команда Stfalcon дякує за настільки швидкий вихід застосунку у світ. «Якщо порахувати, скількох людей задіяли для виходу і роботи застосунку, то це понад 100 людей» – наголошує Степан Танасійчук [6].

На 5 день війни додаток уже сповіщав про тривогу у Вінниці та Хмельницькому і мав 40 000 користувачів. На 6 день користувачів було понад 140 000. За кілька днів до додатка були підключені всі області України. Тут теорія «Шести рукостикань» знову стала в нагоді, адже потрібно було вийти на адміністрації усіх областей України через Мінцифри. Тобто складність реалізації роботи додатку полягала не стільки у розробці, стільки у менеджменті і комунікації [7].

Війна з росією вплинула на всі сфери життєдіяльності та галузі України, зокрема і ринок мобільних застосунків. Усі вищезгадані застосунки та новостворені їх функції демонструють бажання допомагати близьким, найлюдяніше бажання у соціумі, що просочується навіть у смартфони. Можливо, після перемоги України всі ці додатки і їх «воєнний функціонал» зникне з наших пристроїв, але зараз за іконками на екрані ми можемо прочитати національну жагу до боротьби за свою свободу та незалежність.

Отже, з початку війни росії проти України не тільки держава перейшла на воєнний стан, а й застосунки увімкнули нові сповіщення та додали нові функції, що відповідають викликам сьогодення. Нові мобільні застосунки можуть стати в нагоді українцям в умовах воєнного стану, вирішують проблеми комунікації громадянина та держави, зокрема для швидкого отримання систематизованої та верифікованої інформації.

Список використаних джерел

1. Бондаренко С. Мобільні застосунки: їх види та особливості. URL: <https://highload.today/uk/mobilni-zastosunki-yih-vidi-ta-osoblivosti/> (дата звернення: 01.04.2023).
2. Типи мобільних додатків. URL: <https://training.qatestlab.com/blog/technical-articles/types-of-mobile-applications/> (дата звернення: 01.04.2023).
3. Застосунки військового стану. URL: <https://nakipelo.ua/ru/zastosunky-vijskovo-ho-stanu>
4. Проекти. Розробка та UI / UX дизайн сайтів і мобільних додатків. *Stfalcon.com*. URL: <https://stfalcon.com/uk/portfolio> (дата звернення: 06.04.2023).
5. Sparrow M. Ajax Systems Develops Warning App For Ukrainians In Just One Day. *Forbes*. URL: <https://www.forbes.com/sites/marksparrow/2022/03/02/ajax-systems-develops-warning-app-for-ukrainians-in-just-one-day/?sh=512680c25c3b> (дата звернення: 30.03.2023).
6. Танасійчук С. «Ми створили застосунок за три дні»: як придумали і запустили застосунок «Повітряна тривога». *MC.today, Media for Creators*. URL: <https://mc.today/uk/blogs/mi-stvorili-zastosunok-za-tri-dni-yak-pridumali-i-zapustili-zastosunok-povitryana-trivoga/> (дата звернення: 30.03.2023).
7. Повітряна тривога. *Stfalcon.com*. URL: https://stfalcon.com/uk/portfolio/air_alert (дата звернення: 30.03.2023).

Галашко Павла Сергіївна

(наук. керівник – канд. екон. наук Прізунов О. В.)

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ЖИТТІ ПІДПРИЄМСТВА

Вступ. Важливим етапом розвитку та успішного функціонування в сучасних умовах є цифровізація підприємства. Високотехнологічне обладнання та програмне забезпечення дають змогу оптимізувати бізнес-процеси, зменшити витрати на управління, підвищити якість продукції і послуг та залучати нових клієнтів. За допомогою цифровізації підприємства можуть збільшити свою конкурентоспроможність на ринку, швидко реагувати на зміни в попиті та пристосовуватися до нових тенденцій. Цифровізація створює умови для зниження негативного впливу підприємств на навколишнє середовище. За допомогою інформаційних технологій підприємства можуть виводити свою продукцію та послуги на міжнародний ринок, привертаючи увагу іноземних інвесторів та сприяючи розвитку експортної сфери. Отже, цифровізація підприємства є важливим кроком у підвищенні його ефективності та конкурентоспроможності. Цифровізація підприємства передбачає впровадження новітніх інформаційних технологій для оптимізації його роботи. Це включає в себе використання програмного забезпечення для автоматизації бізнес-процесів, управління взаємодією з клієнтами [1], обліку та аналізу даних про фінансові та економічні показники підприємства, а також гарантування безпеки інформаційної системи підприємства.

Аналіз останніх досліджень. Дослідженням питань інформаційного забезпечення у діяльності підприємства займалися такі українські вчені: Л. О. Шаталова і О. Ю. Логвінова досліджували питання інформаційного забезпечення у діяльності підприємств; Н. Г. Власенко і М. І. Лендель займалися дослідженням питань інформаційного забезпечення управління під-